

TALABA-USTOZ-MUHIT UCHLIGI ASOSIDA BOSHLANG'ICH TA'LIM MODELINI ISHLAB CHIQUISH

Raxmatova Madina Abduxoliq qizi

Chirchiq davlat pedagogika universiteti

Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim fakulteti

Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi talabasi

<https://orcid.org/0009-0002-0574-4538>

madinaa040726@gmail.com

<https://doi.org/10.5281/zenodo.20769016>

ARTICLE INFO

Received: 1st June 2026

Accepted: 5th June 2026

Published: 20th June 2026

KEYWORDS

boshlang'ich ta'lim, pedagogik model, talaba, ustoz, ta'lim muhiti, kompetentlik, kasbiy tayyorgarlik, innovatsion ta'lim.

ABSTRACT

Mazkur maqolada bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini tayyorlash jarayonini takomillashtirish masalalari tahlil qilinadi. Zamonaviy ta'lim tizimida pedagog kadrlarni tayyorlash sifatini oshirish, ularning kasbiy kompetentligini rivojlantirish hamda amaliy faoliyatga tayyorligini ta'minlash ustuvor vazifalardan biri hisoblanadi. Tadqiqotda talaba, ustoz va ta'lim muhiti o'rtasidagi o'zaro integratsiyalashgan munosabatlarga asoslangan yangi pedagogik model taklif etiladi.

KIRISH

Jahon miqyosida ta'lim tizimini modernizatsiya qilish, inson kapitalini rivojlantirish va ta'lim sifatini oshirish masalalari davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biriga aylanib bormoqda. Ayniqsa, boshlang'ich ta'lim bosqichi shaxsning intellektual, ma'naviy va ijtimoiy rivojlanishida poydevor vazifasini bajarishi sababli ushbu sohada faoliyat yuritadigan pedagog kadrlarni sifatli tayyorlash masalasi alohida ahamiyat kasb etadi. Zamonaviy jamiyatda o'qituvchidan nafaqat fan asoslarini mukammal bilish, balki innovatsion fikrlash, pedagogik vaziyatlarni tahlil qilish, o'quvchilar bilan samarali muloqot o'rnatish hamda raqamli texnologiyalardan unumli foydalanish kabi kompetensiyalarga ega bo'lish talab etilmoqda. Shu nuqtai nazardan pedagog kadrlarni tayyorlashning an'anaviy yondashuvlarini takomillashtirish va yangi pedagogik modellarni ishlab chiqish zarurati yuzaga kelmoqda. So'nggi yillarda dunyoning rivojlangan mamlakatlarida bo'lajak o'qituvchilarni tayyorlash tizimida kompetensiyaviy yondashuv, shaxsga yo'naltirilgan ta'lim, hamkorlik pedagogikasi hamda refleksiv ta'lim texnologiyalarini joriy etishga katta e'tibor qaratilmoqda. Mazkur yondashuvlarning asosiy maqsadi ta'lim jarayonining barcha ishtirokchilari o'rtasida samarali hamkorlikni ta'minlash, talabaning kasbiy rivojlanishiga ko'maklashuvchi muhitni yaratish hamda pedagogik faoliyatga tayyorlik darajasini oshirishdan iboratdir. Pedagogik ta'limning xalqaro tajribasi shuni ko'rsatadiki, bo'lajak o'qituvchining kasbiy shakllanishi faqat auditoriya mashg'ulotlari bilan chegaralanib qolmay, balki mentorlik faoliyati, amaliy tajriba, ta'lim muhitining sifati va ijtimoiy hamkorlik omillari bilan chambarchas bog'liq hisoblanadi. O'zbekiston Respublikasida ham ta'lim tizimini tubdan isloh qilish, pedagog kadrlar tayyorlash sifatini oshirish hamda xalqaro standartlarga mos zamonaviy ta'lim muhitini yaratish bo'yicha keng ko'lamlı chora-tadbirlar amalga oshirilmoqda. Mamlakatimizda qabul

qilingan normativ-huquqiy hujjatlar, xususan, ta'limni rivojlantirishga qaratilgan strategik dasturlar pedagogik ta'lim mazmunini yangilash, bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy kompetentligini rivojlantirish va innovatsion faoliyatga tayyorlash vazifalarini belgilab bermoqda.

ADABIYOTLAR TAHLILI

Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini tayyorlash jarayonida talaba, ustoz va ta'lim muhiti o'rtasidagi o'zaro hamkorlik masalasi pedagogika fanining muhim tadqiqot yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Mazkur muammoning nazariy asoslari pedagogika, psixologiya, sotsiologiya hamda ta'lim menejmenti sohalaridagi ilmiy qarashlar bilan chambarchas bog'liqdir. Ilmiy adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, pedagog shaxsining kasbiy shakllanishi nafaqat individual o'quv faoliyati, balki ijtimoiy hamkorlik, pedagogik qo'llab-quvvatlash va rivojlantiruvchi ta'lim muhiti ta'sirida amalga oshadi. Shaxs rivojlanishining ijtimoiy-madaniy omillar bilan bog'liqligi masalasi ilk bor rus psixologiya maktabi vakillari tomonidan chuqur o'rganilgan. Xususan, Lev Vygotsky tomonidan ishlab chiqilgan ijtimoiy-madaniy rivojlanish nazariyasida bilimlarni egallash jarayoni insonning ijtimoiy muhit bilan o'zaro munosabatlari orqali amalga oshishi ta'kidlangan. Olimning "yaqin rivojlanish zonasi" konsepsiyasiga ko'ra, talabaning yangi bilim va ko'nikmalarni o'zlashtirishi tajribali shaxs - ustoz yoki mentor yordamida samaraliroq kechadi. Ushbu yondashuv talaba va ustoz o'rtasidagi pedagogik hamkorlikning ilmiy asoslarini belgilab beradi. Pedagogik hamkorlik va tajribaga asoslangan ta'lim g'oyalari John Dewey tadqiqotlarida ham muhim o'rin egallaydi. Dewey ta'limni hayotiy tajriba bilan bog'liq uzluksiz rivojlanish jarayoni sifatida talqin qiladi. Uning fikricha, samarali ta'lim talabaning faol ishtiroki, mustaqil izlanishi va muammoli vaziyatlarni hal qilish jarayonida yuzaga keladi. Bu esa ta'lim muhitining rivojlantiruvchi xarakterga ega bo'lishini talab etadi. Konstruktivistik ta'lim nazariyasi vakillari, jumladan Jerome Bruner va Jean Piaget, bilimlar tayyor holda berilmasligi, balki o'quvchining faol bilish jarayonida shakllanishini asoslab berganlar. Ularning ilmiy qarashlariga ko'ra, pedagogning asosiy vazifasi talabaning mustaqil fikrlashi va ijodiy faoliyatini qo'llab-quvvatlovchi muhit yaratishdan iborat. Mazkur yondashuvlar zamonaviy pedagogik ta'limda talabaga yo'naltirilgan ta'lim konsepsiyasining shakllanishiga zamin yaratgan. XX asrning ikkinchi yarmi va XXI asr boshlarida pedagogik ta'lim samaradorligini oshirish masalalari xalqaro miqyosda keng tadqiq qilina boshlandi. Bu borada Albert Bandura tomonidan ishlab chiqilgan ijtimoiy-kognitiv nazariya alohida ahamiyatga ega. Olimning fikricha, shaxsning kasbiy rivojlanishi kuzatish, taqlid qilish va ijtimoiy tajriba asosida shakllanadi.

O'zbekiston pedagogika fanida ham bo'lajak o'qituvchilarni kasbiy tayyorlash muammolari ko'plab olimlar tomonidan tadqiq etilgan. Jumladan, Nizomiddin Muslimov pedagoglarning kasbiy kompetentligini rivojlantirishning nazariy va amaliy asoslarini ishlab chiqqan. Olimning tadqiqotlarida pedagogik kompetentlik kasbiy bilim, ko'nikma, malaka va shaxsiy sifatlarning integratsiyalashgan tizimi sifatida tavsiflanadi. Ushbu yondashuv talabaning kasbiy shakllanishida nafaqat bilimlar, balki reflektiv va kommunikativ kompetensiyalarning ham muhim ekanligini ko'rsatadi. Pedagogik texnologiyalar va ta'lim jarayonini tashkil etish masalalari Olim Qosimov, Rano Mavlonova, Maqsuda Toxtaxodjayeva va boshqa mahalliy olimlar tomonidan o'rganilgan. Ularning ilmiy ishlarida pedagogik hamkorlik, innovatsion texnologiyalarni qo'llash, ta'lim sifatini boshqarish hamda pedagogik muhitni rivojlantirish masalalari yoritilgan. Mazkur tadqiqotlar bo'lajak o'qituvchilarni tayyorlash tizimini takomillashtirish uchun muhim nazariy asos bo'lib xizmat qiladi. Zamonaviy ilmiy manbalarda ta'lim muhitining pedagogik faoliyatga ta'siri alohida tadqiqot obyekti sifatida ko'rib chiqilmoqda. Tadqiqotchilar ta'lim muhitini nafaqat moddiy-texnik sharoitlar, balki psixologik, ijtimoiy, madaniy va raqamli omillar majmui sifatida talqin qiladilar. Bunday

yondashuv talabaniing kasbiy rivojlanishini ta'minlovchi barcha omillarni yagona tizim sifatida ko'rib chiqish imkonini beradi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqot talaba-ustoz-muhit uchligi asosida boshlang'ich ta'lim modelini ishlab chiqishning nazariy va amaliy asoslarini aniqlashga qaratilgan bo'lib, unda zamonaviy pedagogik tadqiqotlarning metodologik tamoyillari hamda fanlararo yondashuvlardan foydalanildi. Tadqiqotning metodologik negizini tizimli yondashuv, kompetensiyaviy yondashuv, shaxsga yo'naltirilgan ta'lim konsepsiyasi, konstruktivistik ta'lim nazariyasi hamda ijtimoiy-madaniy rivojlanish nazariyasi tashkil etdi. Tizimli yondashuv tadqiqotning asosiy metodologik tayanchi sifatida tanlandi. Mazkur yondashuvga ko'ra, pedagogik ta'lim jarayoni o'zaro bog'liq va bir-birini to'ldiruvchi elementlardan tashkil topgan murakkab tizim hisoblanadi. Shu nuqtai nazardan talaba, ustoz va ta'lim muhiti bir-biridan mustaqil komponentlar sifatida emas, balki yagona pedagogik tizimning o'zaro ta'sirlashuvchi tarkibiy qismlari sifatida o'rganildi. Tizimli yondashuv ushbu komponentlar o'rtasidagi funksional aloqalarni aniqlash hamda ularning kasbiy tayyorgarlik jarayoniga ta'sirini baholash imkonini berdi. Tadqiqotda kompetensiyaviy yondashuv ham muhim metodologik asos sifatida qo'llanildi. Ushbu yondashuv bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy tayyorgarligini faqat nazariy bilimlar bilan emas, balki amaliy ko'nikmalar, kasbiy qadriyatlar, kommunikativ qobiliyatlar va refleksiv faoliyatning shakllanish darajasi bilan baholashni nazarda tutadi. Mazkur yondashuv asosida ishlab chiqilgan model talabaniing pedagogik faoliyatga tayyorligini kompleks tarzda rivojlantirishga xizmat qiladi. Shaxsga yo'naltirilgan ta'lim konsepsiyasi tadqiqotning muhim metodologik yo'nalishlaridan biri sifatida qabul qilindi. Ushbu yondashuv talabaniing individual imkoniyatlari, ehtiyojlari, qiziqishlari va kasbiy rivojlanish dinamikasini hisobga olgan holda ta'lim jarayonini tashkil etishni nazarda tutadi.

Tadqiqotda talabaniing faol subyekt sifatidagi o'rni alohida e'tiborga olinib, uning kasbiy shakllanishida ustoz va ta'lim muhitining qo'llab-quvvatlovchi funksiyalari tahlil qilindi. Tadqiqot jarayonida nazariy va empirik metodlarning o'zaro uyg'unligidan foydalanildi. Nazariy metodlar sifatida pedagogika, psixologiya va ta'lim menejmentiga oid ilmiy adabiyotlarni tahlil qilish, qiyosiy tahlil, umumlashtirish, tizimlashtirish hamda modellashtirish metodlari qo'llanildi. Ushbu metodlar orqali talaba-ustoz-muhit uchligi konsepsiyasining nazariy asoslari o'rganildi, mavjud ilmiy yondashuvlarning afzallik va cheklovlari aniqlanib, yangi pedagogik modelning konseptual tuzilmasi ishlab chiqildi. Empirik tadqiqot metodlari sifatida pedagogik kuzatish, suhbat, anketa so'rovi va ekspert baholash metodlaridan foydalanildi.

MUHOKAMA

Tadqiqot natijalari talaba-ustoz-muhit uchligi asosida ishlab chiqilgan model bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy tayyorgarligini takomillashtirishda muhim pedagogik imkoniyatlarga ega ekanligini ko'rsatdi. Tahlillar shuni ko'rsatadiki, pedagogik ta'lim jarayonida talabaniing kasbiy shakllanishi faqat nazariy bilimlarni egallash bilan cheklanib qolmaydi. Ushbu jarayon talabaniing shaxsiy faolligi, ustoz tomonidan ko'rsatiladigan pedagogik qo'llab-quvvatlash hamda ta'lim muhitining rivojlantiruvchi imkoniyatlari bilan uzviy bog'liq holda amalga oshadi. Shu sababli mazkur omillarni bir-biridan ajratilgan holda emas, balki o'zaro integratsiyalashgan tizim sifatida ko'rib chiqish pedagogik ta'lim samaradorligini oshirishning muhim sharti hisoblanadi. Tadqiqot davomida aniqlanishicha, talabaniing kasbiy kompetentligini rivojlantirishda ustozning mentorlik faoliyati alohida ahamiyat kasb etadi. An'anaviy pedagogik yondashuvlarda ustoz asosan bilim beruvchi subyekt sifatida talqin qilinsa, zamonaviy ta'lim konsepsiyalarida u talabaniing kasbiy va shaxsiy rivojlanishiga yo'naltiruvchi mentor sifatida qaraladi. Taklif etilgan modelda ustozning aynan mentorlik funksiyasi kuchaytirilib, talabaniing individual qobiliyatlari,

ehtiyojlari va rivojlanish dinamikasini hisobga olgan holda pedagogik qo'llab-quvvatlash mexanizmlari nazarda tutilgan. Bu esa talabaning kasbiy o'zini anglash, reflektiv fikrlash va mustaqil qaror qabul qilish ko'nikmalarining rivojlanishiga xizmat qiladi. Muhokama natijalari ta'lim muhitining pedagogik tayyorgarlik jarayonidagi o'rni ham yuqori ekanligini ko'rsatdi. Zamonaviy pedagogik adabiyotlarda ta'lim muhiti ko'pincha moddiy-texnik sharoitlar bilan bog'liq holda talqin qilinadi. Biroq tadqiqot natijalari ta'lim muhitining mazmuni bundan ancha keng ekanligini tasdiqlaydi.

Ta'lim muhiti tarkibiga psixologik iqlim, akademik hamkorlik, innovatsion pedagogik texnologiyalar, raqamli ta'lim vositalari, ilmiy faoliyat imkoniyatlari va amaliyot maydonlari ham kiradi. Ushbu omillarning uyg'unlashuvi talabaning kasbiy rivojlanishi uchun qulay sharoit yaratadi hamda uning nazariy bilimlarini amaliy faoliyat bilan bog'lash imkonini beradi. Olingan natijalar xalqaro va mahalliy tadqiqotlar bilan qiyoslanganda ma'lum darajada o'xshashlik va farqlarni namoyon etadi. Xalqaro tadqiqotlarda pedagogik ta'lim samaradorligi ko'proq mentorlik, refleksiya va hamkorlikka asoslangan ta'lim bilan bog'liq holda izohlanadi. Mazkur tadqiqot natijalari ham ushbu yondashuvlarni qo'llab-quvvatlaydi. Biroq ushbu ishning o'ziga xos jihati shundaki, unda talaba, ustoz va muhit komponentlari yagona integrallashgan tizim sifatida qaralib, ularning o'zaro ta'sir mexanizmlari konseptual model ko'rinishida asoslab berildi. Shu jihatdan tadqiqot pedagogik ta'lim nazariyasini yangi ilmiy qarashlar bilan boyitadi. Tadqiqot natijalari boshlang'ich ta'lim yo'nalishida tahsil olayotgan talabalarning kasbiy tayyorgarligini baholashda faqat akademik ko'rsatkichlarga tayanish yetarli emasligini ko'rsatdi.

NATIJA

Tadqiqot jarayonida talaba-ustoz-muhit uchligi asosida boshlang'ich ta'lim modelining nazariy va metodologik asoslari ishlab chiqildi hamda uning tarkibiy tuzilmasi aniqlandi. Ilmiy adabiyotlar, mavjud pedagogik yondashuvlar va zamonaviy ta'lim tendensiyalarining tahlili natijasida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini tayyorlash samaradorligini ta'minlovchi asosiy omillar sifatida talaba, ustoz va ta'lim muhiti komponentlarining o'zaro bog'liqligi asoslab berildi. Tadqiqot natijalari ushbu komponentlarning har biri alohida ahamiyatga ega bo'lsa-da, ularning integratsiyalashgan holda faoliyat yuritishi pedagogik tayyorgarlik sifatini sezilarli darajada oshirishini ko'rsatdi. Tadqiqotning birinchi natijasi sifatida talaba-ustoz-muhit uchligi asosida boshlang'ich ta'lim modelining konseptual tuzilmasi ishlab chiqildi. Mazkur modelda talaba pedagogik jarayonning markaziy subyekti sifatida qaralib, uning kasbiy rivojlanishi motivatsion, kognitiv, amaliy va reflektiv komponentlar orqali tavsiflandi. Ustoz esa nafaqat bilim beruvchi, balki talabaning kasbiy shakllanishiga yo'naltiruvchi mentor va fasilitator sifatida belgilandi. Ta'lim muhiti esa talaba va ustoz o'rtasidagi samarali hamkorlikni ta'minlaydigan pedagogik, psixologik, ijtimoiy va raqamli omillar majmui sifatida talqin qilindi. Tahlillar natijasida modelning funksional mexanizmi ham ishlab chiqildi. Unga ko'ra, talabaning kasbiy kompetentligini rivojlantirish jarayoni uch bosqichda amalga oshiriladi: adaptatsion bosqich, rivojlantiruvchi bosqich va integratsion bosqich. Adaptatsion bosqichda talabaning pedagogik faoliyatga qiziqishi va motivatsiyasi shakllantiriladi.

Rivojlantiruvchi bosqichda nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalar va kasbiy kompetensiyalar takomillashtiriladi. Integratsion bosqichda esa talaba egallagan bilim va ko'nikmalarini real pedagogik faoliyatga tatbiq etish imkoniyatiga ega bo'ladi. Ushbu bosqichlarning o'zaro uzviyligi bo'lajak o'qituvchining kasbiy tayyorgarligini izchil rivojlantirishga xizmat qiladi. Tadqiqot davomida modelning tarkibiy komponentlari va ularning funksiyalari aniqlashtirildi. Talaba komponenti kasbiy motivatsiya, kommunikativ kompetentlik, kreativ fikrlash, reflektiv faoliyat va innovatsion yondashuvlarni qamrab oldi. Ustoz komponenti pedagogik mahorat, mentorlik faoliyati, metodik yordam va kasbiy qo'llab-quvvatlash vazifalarini o'z ichiga oldi. Muhit komponenti esa zamonaviy ta'lim texnologiyalari, raqamli resurslar, ilmiy-

tadqiqot faoliyati, pedagogik amaliyot bazalari hamda sog'lom psixologik muhit kabi omillardan tashkil topdi. Tadqiqot natijasida ishlab chiqilgan modelning asosiy pedagogik imkoniyatlari ham belgilandi. Xususan, model talabalarning kasbiy motivatsiyasini oshirish, mustaqil ta'lim olish ko'nikmalarini rivojlantirish, reflektiv faoliyatni faollashtirish va pedagogik amaliyotga tayyorlik darajasini kuchaytirishga xizmat qilishi aniqlandi. Shuningdek, model talaba va ustoz o'rtasidagi hamkorlikni mustahkamlash, ta'lim jarayonida individual yondashuvni kengaytirish hamda ta'lim muhiti imkoniyatlaridan samarali foydalanishga zamin yaratadi. Olingan natijalar asosida talaba-ustoz-muhit uchligi boshlang'ich ta'lim yo'nalishida bo'lajak pedagoglarni tayyorlashning muhim pedagogik mexanizmi ekanligi ilmiy jihatdan asoslandi.

XULOSA

Ushbu tadqiqot doirasida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini tayyorlash jarayonini takomillashtirishning muhim omillaridan biri sifatida talaba-ustoz-muhit uchligining pedagogik imkoniyatlari o'rganildi hamda mazkur uchlik asosida boshlang'ich ta'limning konseptual modeli ishlab chiqildi. Tadqiqot davomida pedagogik, psixologik va metodik adabiyotlarning nazariy tahlili amalga oshirilib, bo'lajak pedagoglarning kasbiy shakllanishi talabaning individual faolligi, ustozning mentorlik faoliyati va ta'lim muhitining rivojlantiruvchi ta'siri bilan bevosita bog'liq ekanligi aniqlandi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, pedagogik ta'lim samaradorligini oshirish uchun talaba, ustoz va muhit omillarini alohida emas, balki yagona integratsiyalashgan tizim sifatida tashkil etish zarur. Chunki talabaning kasbiy kompetentligini rivojlantirish faqat nazariy bilimlarni egallash bilan cheklanmaydi. Ushbu jarayon kasbiy motivatsiya, reflektiv fikrlash, kommunikativ madaniyat, amaliy faoliyat tajribasi va innovatsion yondashuvlarning shakllanishi bilan uzviy bog'liqdir. Bunday sifatlarni rivojlantirish esa ustozning pedagogik rahbarligi hamda qulay va rivojlantiruvchi ta'lim muhiti mavjud bo'lgandagina samarali amalga oshadi. Tadqiqot jarayonida ishlab chiqilgan modelning asosiy tarkibiy qismlari - talaba, ustoz va muhit komponentlari hamda ular o'rtasidagi funksional bog'liqliklar ilmiy jihatdan asoslandi. Modelda talaba pedagogik faoliyatning faol subyekt sifatida, ustoz mentor va fasilitator sifatida, ta'lim muhiti esa kasbiy rivojlanishni qo'llab-quvvatlovchi innovatsion platforma sifatida talqin qilindi. Mazkur yondashuv pedagogik ta'limning an'anaviy bilim berishga yo'naltirilgan modelidan hamkorlik, refleksiya va kasbiy rivojlanishga asoslangan zamonaviy modeliga o'tish imkonini beradi.

Tadqiqot natijalari talaba-ustoz-muhit uchligi asosida tashkil etilgan pedagogik jarayon bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida kasbiy motivatsiyaning ortishi, mustaqil ta'lim olish ko'nikmalarining rivojlanishi, pedagogik muammolarni hal qilish kompetentligining shakllanishi hamda innovatsion faoliyatga tayyorlik darajasining oshishiga xizmat qilishini ko'rsatdi. Bu esa modelning nafaqat nazariy, balki amaliy ahamiyatga ham ega ekanligini tasdiqlaydi. Mazkur tadqiqotning ilmiy yangiligi talaba, ustoz va ta'lim muhiti o'rtasidagi o'zaro munosabatlarni yagona pedagogik tizim sifatida talqin etish hamda ular integratsiyasi asosida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini tayyorlash modelini ishlab chiqilganligi bilan belgilanadi. Taklif etilgan model pedagogik oliy ta'lim muassasalarida ta'lim jarayonini takomillashtirish, mentorlik faoliyatini rivojlantirish, innovatsion ta'lim muhitini shakllantirish va pedagog kadrlar tayyorlash sifatini oshirishga xizmat qilishi mumkin. Kelgusida mazkur modelni pedagogik oliy ta'lim muassasalarida tajriba-sinovdan o'tkazish, uning samaradorligini statistik tahlillar asosida baholash hamda modelning raqamli ta'lim muhiti bilan integratsiyalashgan mexanizmlarini ishlab chiqish istiqbolli ilmiy yo'nalishlardan biri hisoblanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Ozodqulov, O. B. o'g'li. (2025). The impact of play on psychic development in preschool age. Экономика и социум, 10(137). <https://www.iupr.ru/files/ugd/b06fdc3f8acde372164076901c21e251f5751f.pdf>
2. Kobilova, S. K., Eshnaev, N. J., Rakhmanova, D. U., Murtozakulov, Z. M. U., Turakulov, B. N., Ozodkulov, O. B. U., & Azimova, D. D. (2025). The role of virtual and augmented reality in enhancing scientific literacy in secondary education to support sustainable development goals (SDGs). Journal of Engineering Science and Technology, Special Issue on 2nd BPNIC2025, 57-67. <https://jestec.taylors.edu.my/Special%20Issue%20BPN%202025/BPN%2025%2008.pdf>
3. Ozodqulov Olimjon Bahodir o'g'li. (2024). Rahbar va xodim munosabatlarining boshqaruv jarayonidagi psixologik xususiyatlari. Образование наука и инновационные идеи в мире, 41(1), 110-113. Retrieved from <https://www.newjournal.org/index.php/01/article/view/12079>
4. Muslimov, N. A., Usmonboyeva, M. H., Sayfurov, D. M., & To'rayev, A. B. (2015). Pedagogik kompetentlik va kreativlik asoslari. Sano-Standart.
5. Muslimov, N. A., va boshqalar. (2013). Kasb ta'limi o'qituvchilarining kasbiy kompetentligini shakllantirish texnologiyasi. Fan va texnologiya.
6. Muslimov, N. A., va boshqalar. (2017). Innovatsion ta'lim texnologiyalari va pedagogik kompetentlik. O'zMPU.
7. Mavlonova, R. A. (2020). Umumiy pedagogika. Innovatsion rivojlanish nashriyot-matbaa uyi.
8. Mavlonova, R. A. (2010). Pedagogika nazariyasi va tarixi. Toshkent.
9. Mavlonova, R. A. (2007). Pedagogika. Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti nashriyoti.
10. Toxtaxodjayeva, M. X. (2018). Pedagogika. O'zbekiston Faylasuflari Milliy Jamiyati nashriyoti.

INNOVATIVE
ACADEMY